

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Pluim- en rundveehouderij Van Ravenhorst te Woudenberg

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport

7 juli 2011 / rapportnummer 2378-61

Voorlopig oordeel over het MER

H. en J.J. van Ravenhorst zijn voornemens hun veehouderij aan de Zegheweg 15 te Woudenberg te wijzigen en uit te breiden. In de nieuwe situatie:

- worden in een reeds bestaande stal 34.000 legkippen gehouden;
- worden in een nog in te richten stal 38.000 legkippen gehouden;
- worden in een andere reeds bestaande stal 112 vleesstieren en 32 vleesstierkalveren gehouden.

Voor de wijziging en uitbreiding is bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Woudenberg, een vergunning op grond van artikel 8.4 van de Wet milieubeheer (Wm-oud) en een wijziging van het bestemmingsplan aangevraagd. Voor de besluitvorming over de bestemmingsplanwijziging en de Wm-vergunning wordt een gecombineerde plan- en besluit-m.e.r. procedure doorlopen.

Het MER is goed leesbaar en de samenvatting bevat de belangrijkste informatie. De samenvatting is wel erg technisch van aard en daardoor voor het publiek waarschijnlijk moeilijk leesbaar. Uit het MER volgt dat alle alternatieven behalve het mma leiden tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden (en andere kwetsbare gebieden), waardoor significante gevolgen voor deze gebieden niet zijn uit te sluiten. Dit is van belang voor de beoordeling van het voornemen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

De Commissie signaleert bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. De Commissie adviseert een **aanvulling op het MER** op te stellen voordat het besluit wordt genomen. De tekortkomingen betreffen:

- het MER beschrijft niet de maximale mogelijkheden van de bestemmingsplanwijziging;
- de referentiesituatie is niet juist bepaald;
- het ventilatiesysteem en de emissieberekeningen;
- de cumulatieve geurhinder;
- een overzicht van de ligging van en de effecten op de kwetsbare natuurgebieden en een Passende beoordeling in het kader van de plan-MER.

De Commissie adviseert, wanneer bovenstaande punten in een aanvulling op het MER worden opgenomen, ook de samenvatting van het MER hierop aan te passen.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht.

1. Toelichting op het oordeel

1.1 Bestemmingsplanwijziging

In het rapport is aangegeven dat het MER tevens is opgesteld als plan-MER ten behoeve van een wijziging van het bestemmingsplan¹. Aan een plan-MER worden andere eisen gesteld dan aan een project-MER. Zo moeten onder andere de maximale mogelijkheden² van de bestemmingsplanwijziging beschreven worden. Het beoogde bouwblok biedt nog ruimte voor verdere uitbreiding. In het MER zijn de milieueffecten van deze mogelijke uitbreiding niet beschreven.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER een beschrijving te geven van de maximale mogelijkheden die de bestemmingsplanwijziging biedt voor het voornemen en zo nodig de effectbeoordeling hierop aan te passen.

1.2 Referentie en alternatievenvergelijking

Referentie

In het MER zijn 3 referenties uitgewerkt:

- Ref 1 op basis van de vergunning zoals verleend op 16 februari 2007;
- Ref 2 op basis van de werkelijk aanwezige dieren;
- Ref 0 waarbij uitgegaan wordt van het volledig vervallen zijn van de vergunning.

Omdat een gedeelte van de vergunning niet is gerealiseerd en in werking is gebracht, is naar mening van de Commissie de juiste referentie nog niet beschreven. Deze zou moeten zijn:

- Stal C: de vergunde situatie, omdat deze gerealiseerd en (anders) in gebruik is³;
- Stal D: de vergunde situatie, omdat deze gerealiseerd en (anders) in gebruik is.⁴

Alternatievenvergelijking

Bij het bepalen van de ammoniakemissies voor het MMA en ALT3 is (voetnoot 3 uit) de RAV niet correct toegepast.⁵ Hierdoor zijn de effecten van deze alternatieven ten opzichte van het voorkeursalternatief niet correct bepaald.

Bij de gekozen alternatieven wordt soms met kortdurende opslag van mest gerekend, soms met langdurige opslag. Voor een correcte alternatievenvergelijking moet gekozen worden voor óf kort- óf langdurige opslag, of beiden moeten als afzonderlijk alternatief worden uitgewerkt.

¹ Bij het vaststellen van de richtlijnen was nog niet duidelijk dat ook een bestemmingsplanwijziging nodig was voor dit initiatief.

² Uit de jurisprudentie blijkt dat bij het beoordelen van de m.e.r.-plicht en bij het opstellen van het MER uitgegaan moet worden van wat het plan maximaal mogelijk maakt, waarbij uitgegaan kan worden van een realistisch maximaal scenario.

³ Sinds 12 februari 2011 is diercategorie A 5 vervallen en vervangen door A 4.100

⁴ Dit betekent 39 stuks jongvee in stal C en 19.500 legkippen met systeem E 2.10 in stal D.

⁵ Het emissiearme huisvestingssysteem reduceert zelf reeds meer dan 70% en de aangepaste ammoniakemissiefactor dient dan volgens de 2de formule uit de voetnoot nr. 3 van de RAV te worden berekend.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- de juiste referentie te bepalen;
- een onderbouwde keuze voor mestopslag (per alternatief) te maken;
- de correcte emissies van de alternatieven vast te stellen (waarbij mestopslag ook afzonderlijk inzichtelijk is gemaakt):
- de alternatievenvergelijking hierop aan te passen.

1.3 Het ventilatiesysteem en de emissieberekeningen

Uit het MER en de milieutekeningen kan niet afgeleid worden of de invoerparameters voor de emissieberekeningen correct zijn. De ontbrekende informatie betreft:

- een beschrijving van de plaats van de ventilatoren in de ventilatieschacht achter de stal. De oppervlakte van de ventilatoren geldt alleen als uitstroomoppervlak indien de ventilatoruitgang het punt is waar de lucht de stal verlaat. Uit het MER (inclusief bijlagen) is dit niet vast te stellen. Indien de bovenkant schacht het hoogste punt is geldt het oppervlak van de bovenzijde van de schacht als emissiepunt en dienen de invoerparameters daarop te worden afgestemd;
- informatie over het wel of niet toepassen van een cascaderегeling en het onderling afstemmen van de ventilatoren daarbij;
- gegevens over plaats en aantal ventilatoren die worden toegepast voor het ventileren van de mestopslag;
- een beschrijving van de wijze van ventilatie van stal C, aangezien hier een emissiehoogte van 8 meter wordt gehanteerd. Bij natuurlijke ventilatie wordt standaard een emissiehoogte van 1,5 meter gehanteerd.

Door het ontbreken van deze informatie is onduidelijk of de gehanteerde uittreedsnelheid van 4 m/s (voor de pluimveestallen), bij een ventilatiecapaciteit gebaseerd op standaard ventilatienormen, realiseerbaar is. Hierdoor kunnen de uitkomsten van de berekeningen van de verspreidingsmodellen voor geur, fijn stof en ammoniak niet op juistheid gecontroleerd worden.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- een duidelijke beschrijving te geven van het ventilatiesysteem en daarmee samenhangend een juiste lengte en dwarsdoorsnede van de ventilatieschacht. Uit deze gegevens dient duidelijk het toe te passen ventilatiesysteem te kunnen worden afgeleid
- op basis hiervan de juiste invoerparameters in de gehanteerde verspreidingsmodellen te gebruiken en, indien de uitkomsten verschillen van die in het MER, deze in een nieuwe vergelijkingstabel te presenteren.

1.4 Cumulatieve geurhinder

In het MER wordt de cumulatieve geurbelasting op geurgevoelige objecten weergegeven op basis van de voorgrondbelasting (geuremissie van het voornemen) in plaats van de achtergrondbelasting (cumulatie met overige geurbronnen). Omdat tevens het overzicht van geur-

bronnen in een straal van 2 km ontbreekt⁶, is de werkelijke cumulatieve geurbelasting voor de geurgevoelige objecten in de omgeving niet te beoordelen. Een beoordeling van het leefklimaat (uitgevoerd zoals opgenomen in bijlage 6 en 7 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en Veehouderij) ontbreekt. Hierdoor geeft het MER onvoldoende inzicht in de cumulatieve geurhinder voor omwonenden.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- een overzicht te geven van de aanwezige geurbronnen in een straal van 2 km rondom het voornemen en de cumulatieve geurbelasting voor alle alternatieven in beeld te brengen;
- de beoordeling conform bijlage 6 en 7 van de Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij op te stellen;
- de resultaten daarvan in een duidelijk overzichtskaart te presenteren⁷.

1.5 Ligging van en effecten op kwetsbare natuurgebieden

De Commissie constateert dat in het MER over de Natura 2000-gebieden de volgende informatie ontbreekt:

- een duidelijk overzicht met de ligging en de namen van kwetsbare natuurgebieden;
- de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de instandhoudingsdoelstellingen;
- de huidige staat van instandhouding;
- de locatie van de voor vermessing en verzuring gevoelige habitattypen (er is in het MER alleen gekeken naar de rand van de gebieden);
- de huidige achtergrondconcentraties van vermestende en verzurende stoffen zoals stikstofverbindingen (NO_x en NH_y) en SO₂;
- de gevolgen van de vermestende en/of verzurende depositie voor de daarvoor gevoelige habitattypen.

Ondanks het ontbreken van bovenstaande informatie constateert de Commissie dat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet op voorhand uitgesloten kunnen worden, omdat het voornemen leidt tot een toename van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in een al overbelaste situatie⁸. Dit betekent dat een Passende beoordeling noodzakelijk is. In geval van een plan-MER dient de Passende beoordeling in het MER te worden opgenomen.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- duidelijke overzichtskaarten op te nemen met daarop de ligging en de afstand van de gevoelige gebieden tot het voornemen:

⁶ De rekenmethodiek, V-stacks gebied, werkt met een bereik van 2 km. rondom het initiatief. Houdt deze afstand aan voor het in kaart brengen van de achtergrondbelasting van geur (cumulatieve geurhinder). Hierbij dienen alle veehouderijen, ongeacht het bedrijfssysteem, meegenomen te worden.

⁷ Zie ook de vastgestelde Richtlijnen voor het milieueffectrapport Pluim- en Rundveehouderij Van Ravenhorst Woudenberg.

⁸ MER Van Ravenhorst Zegehweg 15 Woudenberg, pag. 10

- een beschrijving van de status, huidige ecologische waarde, kritische depositie en de mogelijke milieueffecten van het voornemen op deze gebieden;
- een Passende beoordeling voor het plan-MER op te nemen.

2. Aanbevelingen voor het vervolgproces

De opmerkingen in het verdere advies hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

2.1 Grondwateronttrekking

Uit het MER wordt niet duidelijk hoeveel grondwater voor de bedrijfsvoering wordt opgepompt, welke milieugevolgen dit kan hebben en of hiervoor een vergunning nodig is.

De Commissie adviseert bij verder besluitvorming de informatie over het grondwaterverbruik, de eventueel milieugevolgen daarvan aan te leveren en te bepalen of deze activiteit vergunningplichtig is.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

